

Z POČÁTKŮ SAN FRANCISCA.

Roku 1848, v měsíci únoru, kopal mlynářský chasník Marshall na jednom místě Kalifornie jámu. Při tom uhořel na zlato. Za tři měsíce sběhl se do San Franciska, bídné dědiny o 57 staveních, více než 4000 zlatokopů. Ale s dělníky přišel též obchodník, řemeslníci, novináři, typografové, za těmi hráči, dobrodruzi a lehkomyšlná čeládka všeho druhu.

Zlato působilo čarovnou mocí na všechny. Vojáci utíkali se svých stanovišť a šli bajonety hrabat půdu. Námořníci přehli s lodí, úředníci opouštěli úřadovny, rodiče dětí a děti rodiče — vše běželo za zlatem.

Všechny věci úžasně stouply v ceně. Krabice fasolí byla za 10 dolarů, jediná cibule za 1 dolar. Za jízdu do vzdálenosti tří mil platilo se povozníku 20 dolarů. Plstěný klobouk prodával se za 70 dolarů. Láhev vína nebyla pod 5 dolarů. Platilo se zlatým práškem.

Když vláda poslala pluk vojska, aby v báječné zemi udržovalo pořádek, desertovalo všechno mužstvo. Šlo hledat zlato.

Poněvadž lidí přibývalo po tisících, nebylo kde bydlet. Nejrychlejším stavěním nebylo možno odpovídati poptávce po bytech pro úžasné rostoucí obyvatelstvo bídně usídlené pod stany, v boudách, podzemních děrách a jeskyních. Zedníkům platilo se roku 1853 denně 10—12 dolarů. Krejčovský pomocník dostával denně 5 dolarů, obuvníkovi pak platilo se 100 dolarů měsíčně.

Jedlo se pouze v hospodách, poněvadž všechny paže byly zaměstnány přepracováním půdy. Vajíčko bylo za dolar, jediný brambor byl za 25 centů.

V San Francisku se tou dobou rozmohly úžasné myši. Jednomu černocho napadlo sehytatí v Los Angeles všechny kočky a přivleci je do San Franciska asi 22 mil vzdáleného. Všechny tam tehdy prodal po 50 až 100 dolarech.

Jako houby ve vlhkých lesích rostly v San Francisku berny. V bídných kůlnách, jakž takž upravených, hrálo se o hroudy zlata o měšce zlatého prášku neb zrní na jehož vážení nebylo času. Sáзка se pouze potěžkávala v dlani. Každý měl při hře jednu ruku na revolveru, který v těch dobách Samuel Colt vynalezl. Mezi hráči potloukaly se ženštiny — nejvzácnější zboží San Franciska. Mezi 200,000 obyvateli úžasné rostoucího města, nebylo jich ani 1500 Dámy, které pohledy svými hráče rozněcovaly, držely se ovšem jedné téh, kdož vyhrávali.

Francouzský list vypravuje o jednom advokátu, jenž v roce 1849 potloukal se ulicemi San Franciska, nevěda co činiti. Když zjistil, že za vyprání košile by daleko více musil platit než za novou, usedl na břehu jezírka a vypral si svoje prádlo v houšti. Jeden ze zlatokopů jej uhlídal a požádal jej o vyprání svého prádla. Když advokát svolil, dohodil mu nové zákazníky, kteří rádi platili zlatem za tyto výkony. Francouz zřídil si záhy prádelnu, koupil pozemky a stal se brzy milionářem.

Jiný právník přijel roku 1851 do San Franciska na plachetní lodi. Sotva ošit se na půdě, kterou teprve roku 1776 osídlili první Evropané, setkal se s mužem, který se ho táсал, nechtěl-li by několika zlatokopům vařit. Rádi prý mu za tu ochotu dají uceli zlata denně. Právník přikývl a brzy zbohatl.

První sazeči v San Francisku byli tak placeni, že dostávali za hodinu v strávenou v tiskárně — ať pracovali či ne — tři a půl dolaru.

Muž, který šitil staré lahve a

prodával je zlatokopům na ukládání starého prášku, za pět let vyžádal více než 20,000 dolarů. Uprehlík, který v Evropě byl vysokým úředníkem, jal se na ulici eiditi boty. V neděli mival takový nával u svého stánku, že za několik let koupil si veliký dům.

Spojení San Franciska s ostatním světem bylo velice nevýhodné. Z Havru do New Yorku trvala cesta 75 dní, odtud pak do San Franciska 35 dní. Plachetní loď průlivem Magellanovým nedostala se tam dříve než za šest měsíců. San Francisko bylo jedno z nejkrásnějších našich měst, stálo na vrcholu své slávy a moci a přece neodolało mocným přírodním živlům a zničeno bylo za několik minut. U zálivu na světě snad nej-příhodnějšího, v ulicích, plných nádhery, bohatství a elegance, šťastně žilo 400,000 obyvatelů — za několik minut byli všichni bez přístřeší, mnoho tisíc rázem přišlo o život.

Tajemné síly přírodní rozechvěly půdu, přírodními vděky a prací lidskou v ráj proměněnou — ze všeho byla na ráz hromada sutin. Denně docházejí z dálného Západu zvěsti, že dříve ještě než se na dějeme, vznikne San Francisko nové — krásnější a velkolepější. Ale při těchto zvěstech těžko lze potlačit otázku: "Na jak dlouho?" Máj.

Havlíčkův fond. — V nedávných dnech vešel v život důležitý podnik. Jest to Havlíčkův fond, spolek to, v němž soustředěni budou všichni redaktoři českí, jimž vstup do Spolku českých žurnalistů, jenž určen jest pro redaktoři denních listů, jest znemožněn. Bude to fond starobní, vdovský a sirotčí a bude mít důležitost nemalou. Českí žurnalisté za tím účelem vyzvali českou veřejnost, již tak obětavě slouží, aby přispěla k uskutečnění tohoto nad jiné záslužného podniku. Že lid český ve staré vlasti dovede si vážit těch, již opatřují mu potravu duševní, o tom svědčí zájem, s jakým se tento krok českých žurnalistů v české veřejnosti setkal. Zájímavou poznámku k tomu přináší "Máj", orgán českých spisovatelů. Týž píše: Přejeme souduhům a přátelům těmto, aby jejich skromný apel nevyzněl na prázdno. Krajinská a odborná žurnalistika naše je organismem originelně od venkovských časopisů jiných národů se odlišujícím. Dnes pracují v listech jejich lidé vzděnaní, prozíraví a potřeby českého života znající. Ojedinelé nedopatření — nejkřiklavější v nedostatečných referátech z pražského ústředí oběs se jeví — nezavíráje snad nedostatek redakční péče, jako nedostatek hmotné podpory té veřejnosti, které s takovou ochotou krajinská žurnalistika služí. Nemoc a smrt má nejlepši žně mezi novináři. Když tito pracovníci v krátkých dobách odchodu rozpomenou se na pozdní dny života, na to, co se stane s milovanou rodinou, až klesnou ve vyčerpávající práci — jest jim úzko. Vdovy a sirotka po novináři nikdo se neujme — sestárlému žurnalistovi nikdo nepomůže, zejména ti ne, jimž do sedla, k hodnostem, úřadům, moci a zisku pomáhal. Proto by měla česká veřejnost pokládati příspěvky k Havlíčkovu fondu za malou spátku svého velkého dluhu — ne pouze jedním příspěvkem povinnost svou pokládati za vykonanou — ale měla by toho dbáti aby na novinaře pamatovalo se ve všech rozpočtech spolkových, obecních, záloženských a průmyslových podniků i zámožných jednotlivců. Pak tímto způsobem dostal Havlíček pomník, který by byl zlata cennější a největší bronzový sochy významnější.

Zvyšte své příjmy.

Příležitost k oběhu všeho druhu v nových a živých městech v lowě, Illinois, Missouri a Minnesotě podél linie Chicago Great Western dráhy. Pište Industrial Department, C. G. W Ry. St. Paul Minn., o "Town Talk" a County Map. 51m3

Pi. Rosie Kretschmer

ranhojička a vyrabičovka proslulé české kořeně a bylinné masti a droby Léčí kostičer, revmatism, čerstvé nebo zastaralé rány, oční neduhy, vyrážky, lišej atd. Tyto masti vyléčily sta trpících a pro svoji spolehlivou léčivost nemají sobě rovných. Navštivte ji osobně nebo dopište, udajte popis své choroby
Krabíčka 5 uncí.....50c
Na venek poštu..... 55c
Adresujte: Mrs. Rosie Kretschmer, 1942 So. 16th St., Omaha, Neb

Dr. Edw. Chaloupka

český lékař a ranhojič OMAHA, NEB
Úřadovna: 1262 South 13th St
Úřaduje od 11 hod. dop. do 2 hod. odp.
Tel. úřadovny Douglas 3769.
Obydlí: 2439 již. 24 ul. (blíže Bancroft)
Úřaduje od 2:30 odp.
Tel. obydlí Douglas 4409. 42

POMNIKY
žulové a mramorové
Frank Novák,
1413-15 So. 13th St., Omaha, Neb.
(naproti Hotelu Praha)
Velký sklad, krásná práce a zaručena. Kupte si pomník v Omaze. Co ušetřite, zaplatíte vám více než cestu.

HOTEL PRAGUE ČESKÝ HOSTINEC u města Prahy, na rohu 13. a William ul., Omaha.
Čistě a pohodlně zařízené pokoje pro cestující, jakož i výborná česká strava a vzorná obsluha. V hostinci obdržíte výtečný STORŽŮV LEŽÁK nejlepší druhy vín a likérů a nejjemnější doutníky.
Krajané, zavítáte li do Omahy návštěvou, ubytujte se v hotelu Praha a ušetřite nejenom peněz, ale zhravíte se i velikých nánázi, 8
Tel. A1814. O přízeň krajanů žádá VINCENC J. DOBROVSKÝ.

Dr. A. Svobody Hořké Víno
Přípravené dle předpisů tohoto proslulého lékaře, doporučeno ode všech lékařských autorit v nemocích žaludku a vnitřnosti. Toto výtečné léčivé víno, užíváno li v pravých dávkách, může býti užíváno co lék při slabosti žaludku, nechuť k jídlu, nezálivnosti a všech podobných nemocích.
Proslááno jest v plných kvartových lahvích. Žádejte o toto víno, jež jest k dostání v všech lepších českých hostincích.
S. JUNG & CO., MILWAUKEE, WIS., jediní majitelové.
Cestujícím jednatelom jest pan J. H. SHARY, 2957 FARNAM ST., OMAHA, NEB. Telefon 4927.

HLAS LIDU....

V posledních dvaceti pěti letech vzrostl prodej snad jen má okterého prostředku tak velice, jako Severova Žaludeční Hořké. Tento velkolepý zvláštní lék pro slabý žaludek, proti křečím, špatnému dechu, kyselosti v žaludku, chorobnému bolení hlavy, nezálivnosti, zácpě a všem neduhům povstávajícím z prorušeného zažívacího ústrojí, jest doporučován každým, kdo ho jednou zkouší. Se všech stran slyšán e jen chválu o výtečné jakosti tohoto prostředku, a následek toho jest, že

SEVEROVA ŽALUDEČNÍ HOŘKÁ....

došla v posledních dvou letech trojnásobného prodeje, nežli v letech předtých

"Severova Žaludeční Hořká jest tak znamenitý prostředek, že po využití pouze polovice lahve jest celá má konstava posilněna a jsem jist, že dosáhnou úplného uzdravení."
John Sekela, Bulger, Pa.

"Vaše Žaludeční Hořká jest výtečný lék a měl by he užívati každý, kdo jest postižen podobným uduhem, jakým já jsem byl trápen. Využíval jsem pouze dvě lahve, a jsem zbaven svých žaludečních obtíží."
Antonín Gundel, Charleston, W. Va.

"Tři roky jsem trpěl všechny prudké bolesti, jaž má za následek porušení žaludku. Vydal jsem mnoho peněz lékařům a za jiné léky, ale olostalo se mi žádné úlevy. Po Severově Žaludeční Hořké cípěl se můj zdravotní stav tak dalece, že mohu bezpečně a svědomitě říci, že Severova Žaludeční Hořká jest nejlepší lék proti všem obtížím žaludku, a co takový každému jej doporučuji."
František Novák, Amana, Iowa.

Tento výborný lék jest na prodej ve všech lékárnách, aneb, nemůžete-li jej tam koupiti, sami vám jej zašleme. Cena \$1.00 za velkou láhev a 50c. za poloviční.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA